

SCHULE IN HAMBURG

VERSTEHEN

ШКОЛА У ГАМБУРЗІ

ПАМ'ЯТКА

**Elternratgeber für
Zuwanderinnen und Zuwanderer**
Керівництво для батьків-іммігрантів
Deutsch / Ukrainisch
Німецька / Українська

Impressum

Herausgeber	Behörde für Schule und Berufsbildung (BSB) Hamburger Straße 31 22083 Hamburg
Autoren	Barbara Beutner (BSB) Dr. Alexei Medvedev (KWB e.V./BQM) Unter Mitwirkung von: Regine Hartung (LI) Andreas Heintze (BSB) Andrea Kötter-Westphalen (LI) Max von Redecker (LI) Olga Stieben (Unternehmer ohne Grenzen e.V.)
Redaktion	Kristiane Harrendorf, Matthias Hase Andreas Kuschnerer, Susanne Wunderlich
Korrekturlesen	Vladimir Kravtchenko
Übersetzung	pro-diction GmbH - translation services
Gestaltung	Viola Hametner, www.viola-hametner.de
Illustrationen	Stefanie Clemen, www.stefanieclemen.de

Schule in Hamburg verstehen

Elternratgeber für Zuwanderinnen und Zuwanderer

Пам'ятка по школах у Гамбурзі

Керівництво для батьків-іммігрантів

Deutsch / Ukrainisch
Німецька / Українська

Schule in Hamburg verstehen

Elternratgeber für Zuwanderinnen und Zuwanderer

Inhalt

- 06** Vorwort
- 08** Was Sie über die Schule in Hamburg wissen müssen
- 12** Welche Kosten kommen auf Sie zu?
- 14** Die drei Schulformen
- 16** Berufsausbildung oder Studium: Was passiert nach der Schule?
- 18** Ganztagsunterricht an Hamburger Schulen
- 22** Schule in Hamburg: Alle Kinder sind willkommen!
- 26** Wie können Sie Ihr Kind beim Lernen in der Schule unterstützen?
- 28** Wie werden Sie über den Leistungsstand Ihres Kindes informiert?
- 30** Spricht und versteht Ihr Kind noch kein Deutsch?
- 34** Basisklassen und Internationale Vorbereitungsklassen
- 38** Welche Bedeutung hat die Muttersprache für Ihr Kind?
- 40** Was tun, wenn Schwierigkeiten in der Schule auftreten?
- 42** Wie können Sie sich als Mutter oder Vater weiterbilden?
- 46** Wie können Sie in der Schule Ihres Kindes mitmachen?
- 48** Wie können Sie sich sonst noch in der Schule Ihres Kindes engagieren?
- 50** Häufig gestellte Fragen
- 54** Wichtige Kontakte

Пам'ятка по школах у Гамбурзі

Керівництво для батьків-іммігрантів

Зміст

06	Передмова
08	Що потрібно знати про школу в Гамбурзі
12	Які витрати ви зазнаєте?
14	Три типи шкіл
16	Професійна підготовка або навчання: що відбувається після школи?
18	Навчання протягом усього дня у школах Гамбурга
22	Школа в Гамбурзі: ласкаво просимо усіх дітей!
26	Як ви можете підтримати свою дитину в навчанні у школі?
28	Як ви будете проінформовані про рівень продуктивності вашої дитини?
30	Ваша дитина ще не говорить і не розуміє німецьку?
34	Базові класи та міжнародні підготовчі класи
38	Наскільки важлива рідна мова для вашої дитини?
40	Що робити, якщо в школі виникли труднощі?
42	Як ви можете продовжити свою освіту в якості матері чи батька?
46	Як ви можете взяти участь у житті школи вашої дитини?
48	Як ще ви можете взяти участь у житті школи вашої дитини?
50	Питання та відповіді
54	Важливі контакти

Vorwort

Liebe Eltern,

wir freuen uns, dass Ihr Kind in Hamburg in die Schule kommt. Die vielen unterschiedlichen Lebensweisen, Ideen, Vorstellungen und kulturellen Hintergründe, die Sie und Ihre Kinder mitbringen, bereichern unser Hamburger Schulwesen.

Mit dieser Broschüre stellen wir Ihnen das Schulwesen in Hamburg vor. Dabei beantworten wir Ihnen häufig gestellte Fragen.

Wir wissen, dass Sie – wie wir – für Ihr Kind das Beste wollen. Damit wir Ihr Kind bestmöglich fördern können und es einen guten Schulabschluss erreicht, möchten wir mit Ihnen gut zusammenarbeiten. Außerdem möchten wir Sie ermutigen, Ihre Kenntnisse und Erfahrungen in die Schule Ihres Kindes einzubringen und aktiv am Schulleben mitzuwirken.

Wir wünschen Ihnen eine gute Zusammenarbeit mit der Schule, die Ihrem Kind und auch der ganzen Schule zu Gute kommen wird.

Die Autoren und die Redaktion

Kontakt:

Susanne Wunderlich

Schulinformationszentrum (SIZ)

Tel.: +49 (0)40. 428 63 28 97

susanne.wunderlich@bsb.hamburg.de

Передмова

Шановні батьки,

Ми раді, що ваша дитина піде до школи в Гамбурзі. Різні стилі життя, ідеї, сприйняття та культурні традиції, які ви та ваші діти приносите із собою, збагачують шкільну систему Гамбурга.

У цій брошурі ми представляємо вам шкільну систему в Гамбурзі. Відповідаємо на часті запитання.

Ми знаємо, що ви, як і ми, бажаєте найкращого для своєї дитини. Щоб ми могли якнайкраще підтримати вашу дитину і щоб він або вона отримали хороший атестат про закінчення школи, нам з вами необхідно добре співпрацювати. Крім того, ми хотіли би мотивувати вас приносити свої знання та досвід до школи, де навчається ваша дитина, та брати активну участь у шкільному житті.

Ми бажаємо вам гарної співпраці зі школою, яка принесе користь не тільки вашій дитині, а й усій школі.

Автори та редакція

Контакти:

Зузанне Вундерліх

Шкільний інформаційний центр (SIZ)

Тел.: +49 (0)40. 428 63 28 97

susanne.wunderlich@bsb.hamburg.de

Was Sie über die Schule in Hamburg wissen müssen

Gemeinsam den Schulalltag gestalten

Bildung und Ausbildung sind für Mädchen und Jungen von großer Bedeutung. Alle Eltern sind eingeladen, die schulische Bildung ihrer Kinder optimal zu fördern. Die Schulen möchten mit Ihnen einen guten Kontakt haben. Gleichzeitig erwarten deutsche Schulen auch, dass Sie die Lehrerinnen und Lehrer bei der schulischen Bildung und Erziehung Ihres Kindes unterstützen.

Alle Schülerinnen und Schüler haben die gleichen Rechte und Pflichten. Deutschland ist ein demokratischer Rechtsstaat. Dementsprechend richten sich Unterricht und Erziehung im Hamburger Schulwesen an den Werten des Grundgesetzes und der Verfassung der Freien und Hansestadt Hamburg aus.

Daher heißt es in § 1 des Hamburgisches Schulgesetzes:

„Jeder junge Mensch hat das Recht auf eine seinen Fähigkeiten und Neigungen entsprechende Bildung und Erziehung und ist gehalten, sich nach seinen Möglichkeiten zu bilden. Dies gilt ungeachtet seines Geschlechts, seiner Abstammung, seiner Rasse, seiner Sprache, seiner Heimat und Herkunft, seines Glaubens, seiner religiösen oder politischen Anschauungen oder einer Behinderung“

Meilensteine in der Schule

Viereinhalbjährigen Untersuchung

Wenn Ihr Kind viereinhalb bis fünfeinhalb Jahre alt ist, gibt es einen sehr wichtigen Termin in der für Sie zuständigen Grundschule: die Vorstellung der Viereinhalbjährigen. Weitere Informationen finden Sie auf Seite 30.

Außerdem untersucht eine Schulärztin oder ein Schularzt alle Kinder in regelmäßigen Abständen. Ziel des ersten Gesundheitschecks ist es, mögliche gesundheitliche Probleme, die das Kind beim Lernen stören könnten, festzustellen. Und, wenn solche Probleme vorhanden sind, sie möglichst schnell zu behandeln.

Що вам потрібно знати про школу в Гамбурзі

Спільне планування повсякденного шкільного життя

Виховання та навчання мають велике значення для дівчат і хлопців. Ми пропонуємо усім батькам якнайкраще підтримати шкільну освіту своїх дітей. Школи хочуть бути з вами у близькому контакті. У той же час, німецькі школи також очікують, що ви підтримаєте вчителів у шкільному навчанні та у вихованні вашої дитини.

Усі учні мають однакові права та обов'язки.

Німеччина є демократичною конституційною державою. Відповідно, навчання та освіта в шкільній системі Гамбурга базуються на цінностях Конституції та Основного Закону Вільного Ганзейського міста Гамбурга.

Тому в п. 1 Гамбурзького шкільного закону зазначено:

«Кожна молода людина має право на освіту та виховання, що відповідає її здібностям і нахилам, і зобов'язана виховуватись відповідно до своїх можливостей, незалежно від його чи її статі, походження, раси, мови, місця проживання та національності, віри, релігійних чи політичних переконань чи інвалідності».

Етапи шкільного навчання

Навчання від чотирьох з половиною років

Коли вашій дитині виповниться чотири з половиною-п'ять з половиною років, у відповідальній за вас початковій школі відбудеться дуже важлива зустріч: презентація дітей від чотирьох із половиною років. Подальша інформація міститься також на стор. 30.

Крім того, періодично всіх дітей оглядає шкільний лікар. Метою першої перевірки стану здоров'я є виявлення можливих проблем зі здоров'ям, які можуть зашкодити навчанню дитини. І, якщо такі проблеми є, лікувати їх потрібно якомога швидше.

Schulpflicht und Einschulung

Alle Kinder ab sechs Jahren sind schulpflichtig. Die Schulpflicht endet mit dem 18. Lebensjahr. Wenn Ihr Kind bis zum 1. Juli eines Jahres sechs Jahre alt wird, muss es ab August dieses Jahres zur Schule gehen. Sie werden von einer Grundschule in dem Stadtteil, in dem Sie wohnen, Anfang des Jahres eingeladen. Dabei ist es unwichtig, welche Staatsangehörigkeit oder welches Aufenthaltsrecht Sie haben.

Sie können in der Regel zwischen mehreren Grundschulen in der Nähe ihrer Wohnung wählen.

Weiterführende Schulen

Am Ende der Grundschule, in der 4. Klasse, erhalten Sie von der Klassenlehrerin oder dem Klassenlehrer eine Empfehlung über die weitere Schullaufbahn. Sie entscheiden, ob Sie Ihr Kind an einer Stadtteilschule oder an einem Gymnasium anmelden.

Обов'язкова шкільна освіта та зарахування до школи

Усі діти з шести років мають ходити до школи. Обов'язкове шкільне навчання закінчується у віці 18 років. Якщо вашій дитині виповнюється шість років до 1 липня будь-якого року, вона повинна йти до школи з серпня цього ж року. На початку року на навчання вас запросить початкова школа того району, де ви наразі проживаєте. Немає значення, яке у вас громадянство чи право на проживання.

Зазвичай ви можете вибрати між кількома початковими школами поблизу вашого дому.

Подальше навчання

Після закінчення початкової школи, у 4 класі, ви отримаєте рекомендацію від класного керівника щодо майбутньої шкільної діяльності. Ви самі вирішуєте, записати свою дитину в районну школу чи віддати до гімназії.

Welche Kosten kommen auf Sie zu?

In Hamburg gibt es staatliche Schulen und Schulen in freier Trägerschaft (Privatschulen).

Die staatlichen Schulen sind kostenfrei. Hilfsmittel, die Ihr Kind zum Lernen braucht, nennt man Lernmittel. Die meisten Lernmittel stellt die Schule kostenlos zur Verfügung. Diese verbleiben in der Schule und werden im Unterricht genutzt.

Es gibt aber Ausnahmen, Eltern kaufen für ihr Kind zum Beispiel:

- Hefte, Mal- und Schreibstifte, Tintenfüller, Lineal, Winkeldreieck, Radiergummi, Taschenrechner, USB-Stick;
- Sportkleidung, Sportschuhe.

Weitere Kosten entstehen bei:

- Klassenfahrten,
- Theater-/Kino-/Konzertbesuche während des Schuljahres,
- Schulprojekte (zum Beispiel Schulzirkus).

Wichtig:

Über alle zusätzlichen Kosten wird vorher mit den Eltern gesprochen.

Informationen:

www.hamburg.de/bildungspaket

Schulen in freier Trägerschaft verlangen Schulgeld, über die Höhe entscheidet die Schule selbst.

Dolmetscher für Gespräche in der Schule

Es besteht die Möglichkeit, für ein Elterngespräch in der Schule über die Klassenlehrerin oder den Klassenlehrer Ihres Kindes eine Dolmetscherin oder einen Dolmetscher zu engagieren. Die Kosten übernimmt die Schule.

Які витрати ви зазнаєте?

У Гамбурзі існують державні школи та незалежні школи (приватні школи). Державні школи безкоштовні. Допоміжні матеріали, які потрібні вашій дитині для навчання, називаються навчальними посібниками. Більшість навчальних матеріалів школа надає безкоштовно. Вони залишаються в школі і використовуються в класі.

Але є винятки, коли батьки щось купують своїй дитині, наприклад:

- зошити, олівці та ручки, авторучки, лінійка, кутовий трикутник, гумка, кишеньковий калькулятор, USB-накопичувач;
- спортивний одяг, спортивне взуття.

Подальші витрати виникають із:

- шкільних екскурсій;
- відвідування театру/ кінотеатру/ концерту протягом навчального року;
- шкільних проектів (наприклад, шкільний цирк).

Важливо!

Будь-які додаткові витрати попередньо обговорюються з батьками.

Інформація:

www.hamburg.de/bildungspaket

Приватні школи беруть плату за навчання, розмір вирішує сама школа.

Перекладач для спілкування у школі

Найняти перекладача для співбесіди з батьками можна через класного керівника вашої дитини. Витрати школа бере на себе.

Die drei Schulformen

Grundschule

Die Grundschule umfasst in der Regel die ersten vier Schuljahre. Eine Vorschule kann zu einer Grundschule gehören. Alle Grundschulen haben ein Ganztagsangebot.

Gymnasium

Hamburgs Gymnasien bieten einen einheitlichen achtjährigen Bildungsgang zum Abitur. Leistungsfähige Schülerinnen und Schüler werden in relativ homogenen Lerngruppen besonders gefördert.

Stadtteilschule

In Hamburgs Stadtteilschulen lernen Schülerinnen und Schüler mit und ohne Gymnasialempfehlung, mit besonderen und hohen Begabungen sowie Kinder und Jugendliche mit sonderpädagogischem Förderbedarf gemeinsam. Die Stadtteilschulen bieten die Möglichkeit, alle Schulabschlüsse bis hin zum Abitur in einem neunjährigen Bildungsgang zu erreichen.

Sie bereitet sowohl auf die Aufnahme eines Studiums als auch auf den Übergang in eine Berufsausbildung vor.

Abschlüsse

nach Klasse 9: Erster Bildungsabschluss

nach Klasse 10: Mittlerer Bildungsabschluss

nach Klasse 12: Abitur am Gymnasium

nach Klasse 13: Abitur an der Stadtteilschule

Три типи шкіл

Початкова школа

Початкова школа, як правило, включає перші чотири шкільні роки. Дошкільний навчальний заклад може належати до початкової школи. Всі початкові школи мають програму на цілий день.

Гімназія

Гімназії Гамбурга пропонують єдиний восьмирічний курс навчання, що веде до отримання атестата зрілості. Учня з високими показниками надається особлива підтримка щодо однорідних навчальних груп.

Районна школа

У районних школах Гамбурга разом навчаються учні з гімназійною рекомендацією і без неї, особливо обдаровані та високообдаровані, а також діти та підлітки з особливими освітніми потребами. Школи району пропонують можливість отримати всі шкільні атестати, зокрема атестат зрілості, за дев'ятирічний курс навчання.

Районна школа готує школярів як до вступу до навчального закладу, так і до переходу на професійне навчання.

Закінчення навчання

після 9 класу: Перший ступінь

після 10 класу: Закінчення середньої школи

після 12 класу: Отримання атестату зрілості в гімназії

після 13 класу: Отримання атестату зрілості в районній школі

klasse
3
dteil-
schule

Berufsausbildung oder Studium: Was passiert nach der Schule?

In Deutschland können Jugendliche nach der Schule auf zwei Wegen in die Berufswelt einsteigen. Entweder machen sie eine Berufsausbildung oder sie beginnen ein Studium.

In Deutschland hat die Berufsausbildung einen hohen Stellenwert und ist ein erfolgreicher Einstieg in den Beruf.

Was alle Eltern wissen sollten:

1. In Deutschland entspricht eine Berufsausbildung hohen qualitativen Standards und bietet sehr gute Aufstiegschancen in dem jeweiligen Beruf.
2. Viele Berufe kann man im Gegensatz zu manchen anderen Ländern in Deutschland auch gar nicht an einer Hochschule erlernen, sondern nur im Rahmen einer Berufsausbildung.
3. Deutschland hat ein weltweit einmaliges Ausbildungssystem, die sogenannte duale Berufsausbildung, entwickelt. Die Jugendlichen erwerben ihre Berufsausbildung in der Berufsschule und im Ausbildungsbetrieb. In der Berufsschule lernen sie das theoretische Wissen und im Betrieb wenden sie das Wissen in der Praxis an. Als Auszubildende sind sie schon Mitarbeiterinnen und Mitarbeiter im Betrieb und können ihr Wissen und Können miteinander verbinden. Diese duale Form der Berufsausbildung ist als sehr gute Vorbereitung auf die Berufswelt anerkannt und gilt international als vorbildlich.

In Hamburg gibt es in jedem Bezirk eine Jugendberufsagentur, deren Mitarbeiterinnen und Mitarbeiter die Jugendlichen und ihre Eltern beim Übergang von der Schule in den Beruf beraten.

www.jba-hamburg.de
www.uebergangschuleberuf.de

jugendberufsagentur.
HAMBURG

Професійна підготовка або навчання: що відбувається після школи?

У Німеччині молоді люди після закінчення школи можуть потрапити в світ праці двома способами. Вони або проходять професійну підготовку, або йдуть до університету.

У Німеччині професійне навчання має високий пріоритет і вважається успішним вступом до професії.

Що повинні знати всі батьки:

1. У Німеччині професійна підготовка відповідає високим якісним стандартам і відкриває дуже гарні можливості для просування у відповідній професії.
2. На відміну від деяких інших земель Німеччини, багатьом професіям не можна навчитися в університеті, а лише в рамках професійного навчання.
3. У Німеччині розроблена унікальна у світі система навчання, так зване «подвійне професійне навчання». Професійну підготовку молодь здобуває в ПТУ та в навчальному підприємстві. У ПТУ вони засвоюють теоретичні знання, а потім застосовують знання на практиці на підприємстві. Будучи на стажуванні, вони вже вважаються співробітниками компанії і можуть поєднувати свої знання та навички один з одним. Ця подвійна форма професійного навчання визнається як дуже хороша підготовка до сфери праці та в міжнародному масштабі вважається зразковою.

У Гамбурзі в кожному районі є агентство з працевлаштування молоді, співробітники якого консультують молодих людей та їхніх батьків щодо переходу зі школи на роботу.

www.jba-hamburg.de

www.uebergangschuleberuf.de

Ganztagsunterricht an Hamburger Schulen

Alle staatlichen Grundschulen bieten ein Ganztagsangebot bis 16 Uhr mit einer Mittagsverpflegung für die Kinder an. Wer für sein Kind eine Betreuung bereits vor Unterrichtsbeginn benötigt, kann es an der Grundschule ab 6 Uhr oder ab 7 Uhr anmelden (Frühbetreuung). Eine Spätbetreuung von 16 bis 18 Uhr ist möglich. Zusätzlich wird an den Schulen auch eine Ferienbetreuung angeboten. Eine Ganztagschule nutzt das Mehr an Zeit, um für die Schülerinnen und Schüler zusätzliche Freizeit-, Neigungs- oder Förderangebote zu schaffen. Auf die Talente und Bedürfnisse der Kinder kann so besser eingegangen werden und die Schülerinnen und Schüler haben die Möglichkeit, in der Schule neue Freundschaften aufzubauen und das soziale Miteinander zu lernen. Nicht zuletzt erleichtert der Ganztagsbetrieb den Eltern, Beruf und Familie miteinander zu vereinbaren.

Die Grundschulen arbeiten nach verschiedenen Ganztagsmodellen. Die Mehrzahl der Grundschulen arbeitet nach dem Modell der ganztägigen Bildung und Betreuung (GBS).

GBS-Schulen bieten ein Ganztagsangebot in Zusammenarbeit mit einem Jugendhilfeträger an. Am Vormittag findet von 8 bis 13 Uhr der Unterricht statt. Vor Unterrichtsbeginn, nach Unterrichtsschluss sowie in den Ferien wird auf Grundlage eines gemeinsamen pädagogischen Konzepts in der Schule eine Betreuung durch den Partner der Jugendhilfe angeboten. Dazu gehören in der Regel eine Schulaufgabenhilfe, musische, künstlerische und sportliche Aktivitäten sowie Zeiten zum Ausruhen und Spielen.

An GBS-Schulen arbeiten im Rahmen des Unterrichts Lehrkräfte und in der Betreuung am Nachmittag Erzieherinnen und Erzieher mit den Kindern. Daneben gibt es offene, teilgebundene und gebundene Ganztagschulen (GTS), die von der Schule in alleiniger Verantwortung organisiert werden. Die offenen, teilgebundenen und gebundenen Ganztagschulen unterscheiden sich in der Art und Weise, wie verbindlich die Teilnahme am Ganzttag für die Schülerinnen und Schüler ist.

Навчання протягом усього дня у школах Гамбурга

Усі державні початкові школи пропонують програму на повний день до 16:00 з обідом для дітей. Усі, хто потребує догляду за дитиною перед початком занять, можуть записати їх у початкову школу з 6:00 або з 7:00 (ранній догляд). Можливий пізній догляд з 16:00 до 18:00. Крім того, у школах також пропонуються послуги з догляду за дітьми у святкові дні. Школа повного дня використовує додатковий час для створення більших пропозицій щодо дозвілля, занять з інтересів або допоміжних заходів для учнів. Таким чином, таланти та потреби дітей можуть бути краще враховані, а учні мають можливість зав'язати нові дружні стосунки та навчитися соціальної взаємодії у школі. І останнє, але не менш важливе, школа повного дня полегшує батькам поєднання роботи та сімейного життя.

Початкові школи працюють за різними моделями цілодобового навчання. Більшість початкових шкіл працюють за моделлю навчання та догляду протягом усього дня (GBS).

GBS-школи пропонують програму на цілий день у співпраці з молодіжною благодійною організацією. Заняття проводяться вранці з 8:00 до 13:00. Перед початком занять, після закінчення занять та під час канікул школа пропонує підтримку з боку партнера із забезпечення добробуту молоді на основі спільної педагогічної концепції. Зазвичай це включає в себе допомогу з домашніми завданнями, музичні, художні та спортивні заходи, а також час для відпочинку та ігор.

У GBS-школах на уроках з дітьми працюють вчителі, а у другій половині дня — вихователі.

Крім того, існують відкриті школи, школи повного дня із частковою обов'язковою присутністю та школи повного дня із обов'язковою присутністю (GTS), які організуються під свою відповідальність. Відкриті, частково закриті та закриті школи повного дня відрізняються тим, наскільки обов'язковою є участь у повному дні для учнів.

An den offenen Ganztagschulen findet vormittags der Unterricht nach der Stundentafel statt und nachmittags gibt es Angebote, zu denen sich die Schülerinnen und Schüler freiwillig anmelden können. Wenn sie angemeldet sind, ist die Teilnahme verbindlich.

In der gebundenen Ganztagschule wird der Unterricht nach der Stundentafel über den Tag bis 16 Uhr verteilt. Daher sind alle Schülerinnen und Schüler auch verpflichtet, am Nachmittag zu bleiben.

In der teilgebundenen Ganztagschule ist es verpflichtend, an den von der Schule festgelegten Tagen bis 16 Uhr zu bleiben. Unterrichts-, Entspannungs- und Spielphasen sowie Schulaufgabenhilfe oder spezielle Kurse wechseln sich den gesamten Schultag über ab, angepasst an die Konzentrations- und Aufnahmefähigkeit der Kinder. An diesen Ganztagschulen sind neben den Lehrkräften auch andere pädagogische Fachkräfte tätig.

Die Betreuung zwischen 8 und 16 Uhr ist an allen ganztägig arbeitenden Grundschulen kostenlos. Für eine Früh-, Spät- und Ferienbetreuung werden nach Einkommen und Familiengröße gestaffelte Gebühren erhoben. Diese Regelung gilt auch für das Mittagessen.

Weitere Informationen:

www.hamburg.de/ganztagschule

У відкритих школах повного дня уроки відбуваються вранці за розкладом, а у другій половині дня є факультативи, на які учні можуть зареєструватися за власним бажанням. Якщо ви зареєструвалися, то участь в факультативі обов'язкова.

В школах повного дня із обов'язковою присутністю проводяться протягом дня до 16:00 відповідно до розкладу. Тому всі школярі також зобов'язані залишатися в другій половині дня.

У школах повного дня із частковою обов'язковою присутністю перебування обов'язкове до 16:00 у дні, встановлені школою. Фази уроків, відпочинку та ігор, а також допомога у виконанні шкільних завдань або спеціальні курси чергуються протягом усього навчального дня, адаптуючись до здатності дітей концентруватися та засвоювати інформацію. Окрім вчителів, у цих школах цілодобового навчання працюють також інші педагоги.

Догляд за дітьми з 8:00 до 16:00 є безкоштовним у всіх початкових школах повного дня. Плата за ранній, пізній та вихідний догляд стягується залежно від доходу та розміру сім'ї. Ця норма також стосується обідів.

Додаткова інформація:

www.hamburg.de/ganztagsschule

Schule in Hamburg: Alle Kinder sind willkommen!

Inklusion bedeutet, dass jeder Mensch – mit oder ohne körperliche Einschränkungen – hier in Hamburg überall dabei sein kann. Deshalb arbeitet die Behörde für Schule und Berufsbildung daran, dass Hamburgs Schulen Orte ohne Hindernisse werden:

- Alle Räume sind mit dem Rollstuhl erreichbar. Bei der Einrichtung neuer Schulen wird von Anfang an darauf geachtet, dass es keine Hindernisse gibt.
- In den Schulen arbeiten Menschen aus vielen Berufen gemeinsam. Lehrerinnen und Lehrer, Erzieherinnen und Erzieher, Sonderpädagoginnen und Sonderpädagogen und anderes Fachpersonal unterstützen alle Kinder beim Lernen.
- Ihr Kind wird so gefördert, dass seine Fähigkeiten gestärkt und gestützt werden.

In Hamburg haben alle Kinder mit sonderpädagogischem Förderbedarf einen Rechtsanspruch auf den Besuch einer Grund- oder weiterführenden Schule (§12 HmbSG). Weiterhin besteht die Möglichkeit, dass das Kind eine Sonderschule besucht. Die Eltern können über die Schulform entscheiden. Beratung und Unterstützung in diesen Fragen erhalten Sie

- in der Schule, die Ihr Kind derzeit besucht,
- in der von Ihnen gewünschten Schule,
- in den zuständigen Regionalen Bildungs- und Beratungszentren,
- in den speziellen Sonderschulen,
- in der Beratungsstelle Autismus.

Школа в Гамбурзі: Ласкаво просимо усіх дітей!

Інклюзія означає, що кожен — з фізичними вадами чи без них — може бути частиною всього тут, у Гамбурзі. Саме тому орган управління шкіл та професійної підготовки працює над тим, щоб школи Гамбурга стали місцями без перешкод:

- усі приміщення обладнані для людей на інвалідних візках. Створюючи нові школи, з самого початку дбають про те, щоб не було перешкод;
- у школах працюють разом люди різних професій; учителі, вихователі, дефектологи та інші фахівці підтримують усіх дітей у навчанні;
- вашу дитину будуть підтримувати таким чином, щоб зміцнити та підтримати її здібності.

У Гамбурзі всі діти з особливими освітніми потребами мають законне право відвідувати початкову або середню школу (§12 HmbSG). Крім того, є можливість відвідувати спеціальну школу. Батьки можуть визначитися з типом школи. Ви можете отримати консультацію та підтримку з цих питань:

- у школі, де зараз навчається ваша дитина,
- у вибраній школі,
- у відповідальних регіональних навчально-консультаційних центрах,
- в спеціальних школах,
- в Консультаційному центрі з аутизму.

Anmeldung an allgemeinbildenden Schulen

Wenn Ihr Kind einen festgestellten sonderpädagogischen Förderbedarf in den Bereichen Lernen, Sprache oder emotionale und soziale Entwicklung hat, können Sie es an jeder weiterführenden Schule anmelden.

Wenn Ihr Kind einen festgestellten sonderpädagogischen Förderbedarf in den Bereichen geistige Entwicklung oder körperliche und motorische Entwicklung oder Sinnesbehinderungen oder Autismus-Spektrum-Störungen hat, stehen Ihnen personell und sachlich entsprechend ausgestattete allgemeine Schulen offen, die über Vorerfahrung in der Förderung dieser Schülerinnen und Schüler verfügen.

Anmeldung an den Sonderschulen

Wenn Sie für Ihr Kind bei den Förderschwerpunkten Sehen, Hören, geistige Entwicklung oder körperliche und motorische Entwicklung eine Sonderschule wünschen, melden Sie es direkt an der Sonderschule an.

Bei den Förderschwerpunkten Lernen und Sprache – auch in Kombination mit dem Förderschwerpunkt emotionale und soziale Entwicklung – können Sie Ihr Kind direkt an einem Regionalen Bildungs- und Beratungszentrum anmelden.

Der sonderpädagogische Förderplan

Dieses ist ein individueller Förderplan nur für Ihr Kind. Er wird gemeinsam mit Ihnen, Ihrem Kind und den Fachkräften der Schule erstellt. Im Förderplan finden Sie Angaben über die Art und den Umfang der Förderung. Der Plan wird regelmäßig überprüft. Sie erhalten das sonderpädagogische Gutachten und auch den Förderplan in Papierform.

Реєстрація в загальноосвітніх школах

Якщо у вашої дитини є особливі освітні потреби у сфері навчання, мови, емоційного та соціального розвитку, ви можете записати її до будь-якої середньої школи.

Якщо ваша дитина виявляє особливі освітні потреби в сферах інтелектуального розвитку, фізичного та моторного розвитку, сенсорних порушень чи розладів спектру аутизму, ви можете йти до загальноосвітніх шкіл з відповідним персоналом та обладнанням, які мають попередній досвід підтримки цих учнів.

Реєстрація в спецшколах

Якщо ви хочете, щоб ваша дитина навчалася у спеціальній школі для дітей з особливостями зору, слуху, розумового розвитку або фізичного та рухового розвитку, запишіть її безпосередньо в спецшколу.

У разі особливих потреб у галузі навчання та мови — також у поєднанні з особливими потребами у галузі емоційного та соціального розвитку — ви можете зареєструвати свою дитину безпосередньо в регіональному центрі освіти та орієнтації.

План навчання з особливими освітніми потребами

Це індивідуальний план навчання лише для вашої дитини. Його буде створено разом з вами, вашою дитиною та колективом школи. План навчання містить інформацію про вид та обсяг навчання. План регулярно переглядається. Ви отримаєте спеціальний навчальний звіт та план навчання в паперовому вигляді.

Wie können Sie Ihr Kind beim Lernen in der Schule unterstützen?

Sie können Ihr Kind unterstützen, indem Sie

- dafür sorgen, dass Ihr Kind jeden Tag frühstückt, pünktlich zur Schule kommt, sein Pausenbrot dabei hat und abends so früh zu Bett geht, dass es am nächsten Morgen ausgeschlafen hat.
- der Schule gleich morgens vor 8 Uhr Bescheid geben, wenn Ihr Kind aus einem wichtigen Grund wie Krankheit nicht zur Schule kommen kann.
- mit Ihrem Kind über seinen Schulalltag, seine Erfolge und seine Schwierigkeiten sprechen.
- kontrollieren, ob Ihr Kind regelmäßig seine Hausaufgaben erledigt und es dabei unterstützen.
- die Lehrerin oder den Lehrer Ihres Kindes kennenlernen und Sie mit ihr oder ihm über die Lernentwicklung Ihres Kindes sprechen.
- in die Schule kommen, wenn Sie Fragen oder Probleme zur Lernentwicklung Ihres Kindes haben.
- Elternabende, Elternsprechtage bzw. Lernentwicklungsgespräche und andere Veranstaltungen in der Schule Ihres Kindes besuchen.

Wenn Sie ein Gespräch mit der Lehrerin oder dem Lehrer wünschen, vereinbaren Sie persönlich, telefonisch oder schriftlich einen Termin.

Як ви можете підтримати свою дитину в навчанні у школі?

Ви можете підтримати свою дитину:

- стежте за тим, щоб ваша дитина щодня снідала, вчасно приходила до школи, мала з собою перекус на перерві і лягала спати досить рано ввечері, щоб добре виспатися наступного ранку;
- насамперед повідомте до школи до 8 ранку, якщо ваша дитина не може прийти до школи з важливої причини, наприклад, через хворобу;
- розмовляйте зі своєю дитиною про її повсякденне шкільне життя, успіхи та труднощі;
- перевіряйте, чи виконує ваша дитина регулярно домашнє завдання, і підтримуйте її в цьому;
- познайомтеся з учителем вашої дитини та поговоріть з ним про розвиток навчання вашої дитини;
- приходьте до школи, якщо у вас виникли запитання чи проблеми із навчанням вашої дитини;
- відвідуйте батьківські вечори, батьківські конференції або бесіди з розвитку навчання та інші заходи в школі вашої дитини.

Якщо ви хочете поспілкуватися з викладачем, запишіться на прийом особисто — по телефону або письмово.

Wie werden Sie über den Leistungsstand Ihres Kindes informiert?

Mindestens einmal im Schuljahr findet ein Lernentwicklungsgespräch nur für Ihr Kind statt. An diesem Gespräch nehmen Sie, Ihr Kind und die Klassenlehrerin oder der Klassenlehrer teil. Die Teilnahme an diesem Gespräch ist für alle verpflichtend. Wenn Sie eine Dolmetscherin oder einen Dolmetscher brauchen, wenden Sie sich bitte an die Klassenlehrerin oder den Klassenlehrer.

In diesem Gespräch treffen Sie mit Ihrem Kind und der Lehrerin oder dem Lehrer Vereinbarungen zu den nächsten Lernschritten und -zielen Ihres Kindes. Diese Vereinbarungen werden schriftlich festgehalten. Spätestens beim nächsten Lernentwicklungsgespräch überprüfen Sie gemeinsam, ob die vereinbarten Lernschritte umgesetzt wurden.

Natürlich können Sie die Lehrerin oder den Lehrer auch vorzeitig um ein Gespräch zur Entwicklung Ihres Kindes bitten.

Wie bereiten Sie sich am besten auf dieses Lernentwicklungsgespräch vor?

Überlegen Sie gemeinsam mit Ihrem Kind Antworten auf diese Fragen:

- Wie kommt Ihr Kind mit seinen Mitschülerinnen und Mitschülern aus?
- Wie kommt Ihr Kind mit der Klassenlehrerin oder dem Klassenlehrer aus?
- Was fällt Ihrem Kind eher leicht oder eher schwer im Unterricht?
- Wie gut ist Ihr Kind in den verschiedenen Fächern?
- Wobei braucht Ihr Kind noch Hilfe?
- Wie kann Ihr Kind seine Arbeit besser organisieren?
- Woran soll Ihr Kind im nächsten Zeitraum intensiv arbeiten?
- Worauf freut sich Ihr Kind im nächsten Schul- bzw. Halbjahr?
- Wie wohl fühlt sich Ihr Kind in der Schule?

Як ви будете проінформовані про рівень продуктивності вашої дитини?

Принаймні один раз на навчальний рік буде проводитися бесіда з розвитку навчання тільки для вашої дитини. У цьому обговоренні берете участь ви, ваша дитина та класний керівник. Участь у цій співбесіді є обов'язковою для всіх. Якщо вам потрібен перекладач, зверніться до класного керівника.

Під час цієї дискусії ви, ваша дитина та вчитель домовляєтесь про наступні етапи навчання та цілі вашої дитини. Ці угоди фіксуються у письмовій формі. Не пізніше, ніж на наступній зустрічі з розвитку навчання ви разом перевіряєте, чи були реалізовані узгоджені кроки.

Звичайно, ви також можете завчасно попросити вчителя розповісти про розвиток вашої дитини.

Який найкращий спосіб підготуватися до цієї бесіди з розвитку навчання?

Подумайте разом з дитиною над відповідями на ці запитання:

- Як ваша дитина ладить зі своїми однокласниками?
- Як ваша дитина ладить з класним керівником?
- Що вашій дитині дається легко чи важко на уроці?
- Наскільки вправна ваша дитина з різних предметів?
- У чому ще потрібна допомога вашій дитині?
- Як вашій дитині краще організувати роботу?
- Над чим Вашій дитині слід інтенсивніше працювати в наступний період?
- Чого з нетерпінням чекає ваша дитина в наступному навчальному році чи семестрі?
- Наскільки комфортно ваша дитина почуває себе у школі?

Spricht und versteht Ihr Kind noch kein Deutsch?

Hamburg ist eine internationale Stadt mit ganz unterschiedlichen Menschen und einer Vielfalt von Sprachen und Kulturen. In vielen Hamburger Familien wird eine andere Sprache als Deutsch gesprochen. In der Schule ist Deutsch die Unterrichtssprache. Deswegen ist es sehr wichtig, dass Ihr Kind die deutsche Sprache so schnell wie möglich verstehen kann und sprechen lernt.

Spricht Ihr Kind noch kein Deutsch und kommt bald in die Schule?

Wenn Ihr Kind zwischen viereinhalb und fünfeinhalb Jahre alt ist, gibt es einen sehr wichtigen Termin in der Grundschule: die „Vorstellung der Viereinhalbjährigen“. Sie werden mit Ihrem Kind zu diesem Termin eingeladen. Sie sind verpflichtet, Ihr Kind dort vorzustellen. Bei dem Termin in der Schule wird festgestellt, ob Ihr Kind entsprechend seinem Alter entwickelt ist und ob es die deutsche Sprache sprechen und verstehen kann.

Wenn Ihr Kind die deutsche Sprache nicht ausreichend sprechen kann, ist es verpflichtet, vor der Einschulung in eine Vorschule zu gehen. Wenn Sie es beantragen, kann Ihr Kind auch in einen Kindergarten gehen. Zusätzlich erhält Ihr Kind jede Woche vier Stunden Deutschunterricht, um seine Sprachkenntnisse zu verbessern. Weitere Informationen erhalten Sie bei dem Vorstellungstermin in der Schule.

Oft ist diese Vorstellung der erste Kontakt, den Sie mit der Schule aufnehmen. Mit diesen Fragen können Sie sich auf den wichtigen Termin vorbereiten:

- Welche Sprache sprechen Sie zu Hause oder sind es vielleicht mehrere Sprachen?
- Welche Sprache spricht Ihr Kind in der Kindertagesstätte (KiTa)?
- Versteht und spricht Ihr Kind alles in der Muttersprache oder auch in Deutsch?
- Was kann Ihr Kind besonders gut? (Sport, Musik, Basteln, Malen...)

Ваша дитина ще не говорить і не розуміє німецьку?

Гамбург — це інтернаціональне місто з дуже різними людьми, різними мовами та культурами. У багатьох гамбурзьких сім'ях розмовляють не лише німецькою мовою. Мова навчання в школі — німецька. Тому дуже важливо, щоб ваша дитина якомога швидше зрозуміла німецьку мову та навчилася говорити на ній.

Ваша дитина ще не розмовляє німецькою і скоро піде до школи?

Коли вашій дитині від чотирьох з половиною до п'яти з половиною років, у початковій школі є дуже важлива зустріч: «Знайомство дітей чотирьох з половиною років». Вас запросять на цю зустріч із вашою дитиною. Ви зобов'язані прийти туди зі своєю дитиною. Під час прийому до школи буде визначено, чи розвинулася ваша дитина відповідно до свого віку і чи може вона говорити та розуміти німецьку мову.

Якщо ваша дитина не володіє німецькою мовою в достатній мірі, вона зобов'язана піти до дошкільного закладу перед початком навчання у школі. Якщо ви подаєте заявку, ваша дитина також зможе відвідувати дитячий садок. Крім того, ваша дитина щотижня відвідуватиме чотири години уроків німецької мови, щоб покращити свої мовні навички. Більш детальну інформацію Ви отримаєте на співбесіді в школі.

Часто це знайомство є першим контактом, який ви встановлюєте зі школою. За допомогою цих питань ви можете підготуватися до цієї важливої зустрічі:

- Якою мовою (мовами) ви розмовляєте вдома?
- Якою мовою розмовляє ваша дитина в дитячому садку (KiTa)?
- Чи розуміє і розмовляє ваша дитина тільки рідною мовою, чи також німецькою?
- Що особливо добре виходить у вашої дитини? (спорт, музика, рукоділля, живопис...)

Wichtig

Spätestens in der Grundschule muss Ihr Kind die deutsche Sprache so gut gelernt haben, dass es anschließend in der Stadtteilschule oder im Gymnasium erfolgreich lernen kann. Je früher ein Kind einen Kindergarten besucht und mit dem Erlernen der deutschen Sprache beginnt, desto besser.

Aus dem Ausland nach Hamburg

Kinder und Jugendliche, deren Deutschkenntnisse für den Besuch einer Regelklasse nicht ausreichen, werden über das Schulinformationszentrum (SIZ) und das Informationszentrum des Hamburger Instituts für Berufliche Bildung (IZ-HIBB) in eine Internationale Vorbereitungsklasse (IVK) oder Basisklasse (BK) eingeschult bzw. in ein vergleichbares Angebot im beruflichen Schulwesen (Seite 34).

Важливо

Не пізніше вступу до початкової школи ваша дитина повинна вивчити німецьку мову настільки добре, щоб згодом успішно навчатися в районній школі чи гімназії. Чим раніше дитина піде в садок і почне вивчати німецьку мову, тим краще.

3-за кордону до Гамбурга

Діти та підлітки, чиї знання німецької мови недостатні для навчання у звичайному класі, зараховуються до міжнародного підготовчого класу (IVK) або базового класу (BK) або на аналогічну пропозицію в системі професійних шкіл через Шкільний інформаційний центр (SIZ) та Інформаційний центр Гамбурзького інституту професійної освіти та навчання (IZ-HIBB) (стор. 34).

Basis- und Internationale Vorbereitungsklassen

Bildung und Sprache sind zentrale Schlüssel zur Integration von Zuwanderern und deren Kindern. Damit sich Kinder und Jugendliche ohne oder mit geringen Deutschkenntnissen möglichst schnell in Deutschland eingewöhnen können, erhalten sie von der Behörde für Schule und Berufsbildung (BSB) ein umfangreiches Bildungs- und Betreuungsangebot. Unabhängig von ihrem Aufenthaltsstatus gilt für alle Kinder die Schulpflicht.

Schulpflichtige Kinder und Jugendliche, die mit ihren Familien in einer Erstaufnahmeeinrichtung (EA) wohnen, werden in kleinen Lerngruppen vor Ort oder in nahegelegenen Schulen von Lehrerinnen und Lehrern auf den Schulalltag in Hamburg vorbereitet. Neben ersten Deutschkenntnissen wird ihnen ein Orientierungswissen für das Leben in Deutschland vermittelt.

Beim Umzug einer Familie aus einer EA in eine öffentlich rechtliche Unterkunft (örU) gibt die Lehrkraft auf einem Dokumentationsbogen (EA-Bogen) eine Empfehlung für den weiteren Schulbesuch ab.

Mit dem Umzug in eine Wohnunterkunft erhalten die Kinder und Jugendlichen einen Schulplatz an einer allgemeinbildenden Schule: Damit das Erlernen der deutschen Sprache besonders gefördert werden kann, gehen die Kinder und Jugendlichen zunächst in Basisklassen (BK) oder Internationale Vorbereitungsklassen (IVK). Dies gilt ebenso für zugewanderte Familien, deren Kinder über keine ausreichenden Deutschkenntnisse verfügen.

Alle zugewanderten Kinder und Jugendlichen bis 16 Jahre werden vom Schulinformationszentrum (SIZ) an eine Schule vermittelt: Schülerinnen und Schüler werden je nach Alter und Vorbildung entweder einer BK oder einer IVK zugewiesen. Kinder und Jugendliche, die noch nicht in der lateinischen Schrift oder noch gar nicht alphabetisiert sind, besuchen zunächst eine BK. Nach spätestens einem Jahr folgt der Wechsel auf eine IVK. Bei der Zuweisung eines Schulplatzes wird, insbesondere bei jüngeren Kindern, die Länge des Schulwegs berücksichtigt. Die Aufnahme der Kinder und Jugendlichen durch die Schulen erfolgt das ganze Jahr über.

Базові та міжнародні підготовчі класи

Освіта та мова є ключовими для інтеграції іммігрантів та їхніх дітей. Щоб діти та підлітки, які не знають або майже не знають німецької мови, могли якнайшвидше влаштуватися в Німеччині, вони отримують повний спектр освітніх та допоміжних послуг від Управління у справах шкіл та професійної освіти (BSB). Навчання в школі є обов'язковим для всіх дітей, незалежно від їхнього статусу проживання.

Діти та підлітки обов'язкового шкільного віку, які проживають зі своїми сім'ями у центрі первинного прийому (EA), готуються до повсякденного шкільного життя в Гамбурзі вчителями у невеликих навчальних групах на місці або у прилеглих школах. Окрім початкового знання німецької, їм дають орієнтаційні знання для життя в Німеччині.

Коли сім'я переїжджає з центру первинного прийому (EA) в громадське житло (örU), вчитель дає рекомендацію щодо подальшого відвідування школи на аркуші документації (EA sheet).

З переїздом у житло діти та підлітки отримують шкільне місце у загальноосвітній школі. Для того, щоб надати особливу підтримку у вивченні німецької мови, діти та молодь спочатку відвідують базові класи (BK) або міжнародні підготовчі класи (IVK). Це також стосується сімей іммігрантів, діти яких недостатньо володіють німецькою мовою.

Усі діти та молодь іммігрантів до 16 років направляються до школи шкільним інформаційним центром (SIZ): залежно від віку та попередньої освіти учнів зараховують до базових класів (BK) або до міжнародних підготовчих класів (IVK). Діти та підлітки, які ще не володіють латинською писемністю або взагалі не володіють грамотою, спочатку відвідують базові класи (BK). Не пізніше ніж через рік слідує перехід до міжнародного підготовчого класу (IVK). При підборі місця у школі враховується тривалість шляху до школи, особливо дітей молодшого віку. Школи приймають дітей та підлітків протягом усього року.

In den ersten sechs Monaten in den IVK wird intensiv die deutsche Sprache unterrichtet. Im Anschluss kommen weitere Fächer hinzu. Der Fachunterricht (an der Grundschule in Mathematik, Sport, Sachkunde, in der Sekundarstufe in Mathematik, Sport, Gesellschaft und Englisch) bereitet die Kinder und Jugendlichen auf den Übergang in eine Regelklasse vor.

Jugendliche ab 15 Jahren haben zudem die Möglichkeit, in einer zweijährigen IVK den ersten allgemeinbildenden Schulabschluss (ESA) zu erwerben oder sich auf den mittleren allgemeinbildenden Schulabschluss (MSA) und den Übergang in die Studienstufe vorzubereiten.

Jugendliche im Alter von 16 und 17 Jahren werden durch das Informationszentrum des Hamburger Instituts für Berufliche Bildung (IZ-HIBB) dem zweijährigen Bildungsgang Ausbildungsvorbereitung für Migranten (AvM-Dual) zugewiesen. Jugendliche mit wenig Grundbildung, die noch nicht in der lateinischen Schrift oder noch gar nicht alphabetisiert sind, besuchen vorher eine einjährige Alphabetisierungsklasse.

Im AvM-Dual lernen die Jugendlichen nach einer mehrmonatigen Ankommensphase jede Woche drei Tage in der Schule und zwei Tage in einem Betrieb. Im Betrieb werden die Jugendlichen kontinuierlich von Betrieblichen Integrationsbegleiterinnen und -begleitern betreut, die die Verbindung mit den schulischen Unterrichtsinhalten sicherstellen. Im Rahmen des Bildungsganges AvM-Dual können die Jugendlichen sich auf den Erwerb des ersten oder mittleren Schulabschlusses vorbereiten.

Weitere Informationen gibt es im Internet unter:

zuschulung@bsb.hamburg.de

www.hamburg.de/steigerung-der-bildungschancen

Schulinformationszentrum
Tel.: +49 (0)40. 428 99 22 11
Hamburger Str. 125a
22083 Hamburg

Informationszentrum-HIBB
Tel.: +49 (0)40. 428 63 42 36
Hamburger Straße 125a
22083 Hamburg

У перші півроку в IVK інтенсивно вивчається німецька мова. Інші теми будуть додані пізніше. Предметні уроки (у початковій школі з математики, фізкультури, природознавства, у середній школі — з математики, фізкультури, суспільства та англійської мови) готують дітей та підлітків до переходу в звичайний клас.

Підлітки у віці 15 років і старше також мають можливість отримати перший атестат про основну загальну освіту (ESA) у дворічному IVK або підготуватися до проміжного атестату про основну загальну освіту (MSA) та переходу на університетський рівень.

Підлітки віком 16 та 17 років направляються інформаційним центром Гамбурзького інституту професійної освіти та навчання (IZ-HIBB) на дворічний підготовчий курс для мігрантів (AvM-Dual). Підлітки з низькою базовою освітою, які ще не володіють латинською писемністю або писемністю взагалі, попередньо проходять річний курс навчання грамоти.

В AvM-Dual, після етапу вступу, який триває кілька місяців, підлітки навчаються три дні на тиждень у школі та два дні у компанії. У компанії підлітки перебувають під постійним наглядом консультантів із інтеграції, які забезпечують зв'язок зі шкільною програмою. У рамках освітньої програми AvM-Dual підлітки можуть підготуватися до отримання першого або проміжного атестата про закінчення школи.

Додаткова інформація доступна онлайн за адресою:

zuschulung@bsb.hamburg.de

www.hamburg.de/steigerung-der-bildungschancen

Шкільний інформаційний центр
Тел.: +49 (0)40. 428 99 22 11
Hamburger Str. 125a
22083 Hamburg (Гамбург)

Інформаційний центр-HIBB
Тел.: +49 (0)40. 428 63 42 36
Hamburger Str. 125a
22083 Hamburg (Гамбург)

Welche Bedeutung hat die Muttersprache für Ihr Kind?

Für die persönliche Entwicklung Ihres Kindes ist es wichtig, dass Sie mit Ihrem Kind viel sprechen, mit ihm Bücher anschauen und daraus vorlesen, und zwar in der Sprache, in der Sie sich wohl fühlen. Vermitteln Sie Ihrem Kind mit Reden und Vorlesen ein Gefühl für Sprache und schaffen so eine gute Grundlage, Deutsch zu lernen. Für Ihr Kind ist es von Vorteil, wenn es seine Herkunftssprache gut beherrscht und in ihr lesen und schreiben kann.

Kann mein Kind in der Muttersprache unterrichtet werden?

In einigen Hamburger Schulen können Kinder auch in ihrer Muttersprache unterrichtet werden, und zwar in den Sprachen Albanisch, Arabisch, Bosnisch, Dari, Farsi, Italienisch, Kurdisch, Polnisch, Portugiesisch, Romanes, Russisch und Türkisch. Weitere Informationen erhalten Sie bei der Klassenlehrerin oder dem Klassenlehrer ihres Kindes.

Finden sich in einer Schule mindestens 15 Schülerinnen und Schüler, die gemeinsam Unterricht in ihrer Herkunftssprache erhalten wollen, kann die Schule auf Vorschlag der Eltern ein entsprechendes Angebot bei der Schulbehörde beantragen. Wenn nicht genügend Schülerinnen und Schüler an Ihrer Schule die gewünschte Sprache lernen möchten, informieren Sie sich in Ihrer Schule über Angebote anderer Schulen und Einrichtungen in Ihrer Umgebung.

Schulen mit bilingualen (zweisprachigen) Klassen

In bilingualen Klassen werden die Schülerinnen und Schüler vom ersten Schultag an in zwei Sprachen unterrichtet. Es gibt in Hamburg Grundschulen mit deutsch-italienischen, deutsch-portugiesischen, deutsch-spanischen und deutsch-türkischen Klassen. Die deutsch-portugiesischen, deutsch-spanischen und deutsch-türkischen Angebote werden auch bis zur 10. Klasse oder sogar bis zum Abitur fortgesetzt.

Hinweis:

Broschüre „Fremdsprachenunterricht“
www.hamburg.de/bsb/publikationen

Наскільки важлива рідна мова для вашої дитини?

Для особистісного розвитку вашої дитини важливо, щоб ви багато розмовляли з дитиною, розглядали з нею книги та читали їх вголос, і робили це мовою, якою вам зручно. Дайте дитині відчувати мову, розмовляючи та читаючи вголос, і створіть гарну основу для вивчення німецької мови. Для вашої дитини буде перевагою, якщо вона добре володіє рідною мовою і вміє нею читати й писати.

Чи можна навчати дитину рідною мовою?

У деяких школах Гамбурга діти також можуть навчатися рідною мовою, а саме: албанською, арабською, боснійською, дарі, фарсі, італійською, курдською, польською, португальською, циганською, російською та турецькою. За додатковою інформацією звертайтеся до класного керівника вашої дитини.

Якщо у школі є не менше 15 учнів, які бажають отримувати спільне навчання рідною мовою, то на пропозицію батьків школа може звернутися до шкільної адміністрації з відповідною пропозицією. Якщо у вашій школі недостатньо учнів, які бажають вивчати потрібну вам мову, дізнайтесь про пропозиції інших шкіл та навчальних закладів у вашому районі.

Школи з двомовними (білінгвальними) класами

У двомовних класах учнів з першого дня школи навчають двома мовами. У Гамбурзі є початкові школи з німецько-італійськими, німецько-португальськими, німецько-іспанськими та німецько-турецькими класами. Програми німецько-португальської, німецько-іспанської та німецько-турецької мов також тривають до 10 класу або навіть до отримання атестату зрілості.

Вказівка:

Брошура «Уроки іноземної мови»

www.hamburg.de/bsb/publikationen

Was tun, wenn Schwierigkeiten in der Schule auftreten?

Manchmal läuft in der Schule nicht alles so gut, wie Sie es sich für Ihr Kind wünschen. Wenn Schwierigkeiten in der Schule auftreten, im Unterricht oder im Zusammenleben, müssen bei der Lösung die Lehrerinnen und Lehrer, Schülerinnen und Schüler sowie die Eltern bzw. Erziehungsberechtigten einbezogen werden. Nehmen Sie gern alle Gesprächsmöglichkeiten wahr, damit Konflikte gelöst und gemeinsam Lösungen gefunden werden können.

Es gibt folgende Möglichkeiten:

- Wenn es aus Ihrer Sicht bei Ihrem Kind oder in der Klasse einen Konflikt gibt, ist Ihre erste Ansprechperson die Klassenlehrerin oder der Klassenlehrer.
- Wenn es Konflikte in einer Klasse gibt, können die Schülerinnen und Schüler diese im Klassenrat ansprechen und diskutieren. Der Klassenrat gibt Schülerinnen und Schülern die Gelegenheit, gemeinsam Themen aus dem Schulalltag zu besprechen. Sie können als Mutter oder Vater in einem Gespräch mit der Klassenlehrerin oder dem Klassenlehrer ein Konfliktthema für den Klassenrat oder für den Elternabend anregen.
- Wenn Ihr Kind mit einer Lehrerin oder einem Lehrer einen Konflikt oder ein Problem hat, können Sie eine Person in der Schule, der Sie vertrauen (wie die Elternvertretung), für ein Gespräch hinzuziehen. Konflikte in der Klasse können auch mit der Beratungslehrerin oder dem Beratungslehrer oder der Schulleitung besprochen werden.
- Wenn Ihr Kind selbstständig einen Konflikt lösen möchte, kann es die Klassen- und die Beratungslehrkräfte sowie die Streitschlichter ansprechen.

Mehr Informationen finden Sie im Elternratgeber „Wir reden mit“, dem Handbuch für die Mitwirkung in der Schule.

www.hamburg.de/bsb/ratgeber

Що робити, якщо в школі виникли труднощі?

Іноді в школі все йде не так добре, як хотілося б для вашої дитини. Якщо в школі, на уроках або в спільному житті виникають труднощі, вчителі, учні та батьки чи опікуни повинні брати участь у пошуку рішення. Будь ласка, не соромтеся використовувати всі можливості для обговорення, щоб вирішити конфлікти та знайти рішення разом.

Є наступні варіанти:

- Якщо, на ваш погляд, існує конфлікт з вашою дитиною або в класі, ваша перша точка контакту — класний керівник.
- Якщо в класі виникають конфлікти, учні можуть підняти й обговорити це питання на раді класу. Рада класу дає можливість учням разом обговорити теми з повсякденного шкільного життя. Як мама чи тато, ви можете поговорити з класним керівником та запропонувати тему конфлікту для класної наради або батьківського вечора.
- Якщо у вашої дитини конфлікт або проблема з вчителем, ви можете запросити на розмову людину в школі, якій ви довіряєте (наприклад, батьківський комітет). Конфлікти в класі можна обговорити з консультантом з профорієнтації або старшим вчителем.
- Якщо ваша дитина хоче самостійно вирішити конфлікт, вона може звернутися до вчителів класу та консультацій, а також до посередників.

Більше інформації можна знайти в посібнику для батьків «Ми з тобою розмовляємо» — посібнику для участі в шкільному житті.

www.hamburg.de/bsb/ratgeber

Wie können Sie sich als Mutter oder Vater weiterbilden?

Angebote für ...	Angebote	Was erwartet mich?
Mütter und Väter von Vorschulkindern und Erstklässlern	Family Literacy (FLY)	<p>In diesem Projekt erfahren Eltern, wie sie ihr Kind beim Lesen- und Schreibenlernen – auch in ihrer Herkunftssprache – unterstützen können. Fragen Sie in Ihrer Schule nach, ob das Projekt dort angeboten wird.</p> <p>Wo erfahre ich mehr: Landesinstitut für Lehrerbildung und Schulentwicklung (LI) www.li.hamburg.de/family-literacy</p>
Mütter mit geringen oder keinen Kenntnissen der deutschen Sprache	Mütter-Sprachkurse	<p>Die Volkshochschule (vhs) bietet an mehr als 40 Grundschulen für Mütter von Kindern aus Vorschul- und ersten Klassen Sprachkurse an. Hintergrund ist, dass Mütter mit guten Deutschkenntnissen ihr Kind in der Schule besser unterstützen können.</p> <p>Wo erfahre ich mehr: Volkshochschule Hamburg (vhs) www.vhs-hamburg.de</p>
Mütter und Väter mit Grundkenntnissen der deutschen Sprache	Von der Sprache zur Mitsprache	<p>An einigen Schulen findet während der Unterrichtszeit Ihres Kindes ein Deutschkurs statt. Der Sprachkurs nimmt Themen aus dem Schulalltag Ihres Kindes auf und bereitet zum Beispiel auf ein Elterngespräch oder einen Elternabend vor.</p> <p>Wo erfahre ich mehr: Volkshochschule Hamburg (vhs) www.vhs-hamburg.de</p>

Як ви можете продовжити свою освіту в якості матері чи батька?

Пропозиції для ...	Пропозиції	Чого мені очікувати?
Мама і тата дошкільнят і першокласників	Сімейна грамотність (FLY)	У цьому проекті батьки дізнаються, як підтримати свою дитину в навчанні читати та писати — також рідною мовою. Запитайте у своїй школі, чи пропонують там проект. Де я можу дізнатися більше: Державний інститут удосконалення вчителів і розвитку школи (LI) www.li.hamburg.de/family-literacy
Матері з низьким або нульовим знанням німецької мови	Мовні курси для матерів	Центр освіти дорослих (vhs) пропонує мовні курси у більш ніж 40 початкових школах для матерів дітей із дошкільних та перших класів. Це пов'язано з тим, що матері, які добре володіють німецькою мовою, можуть краще підтримати свою дитину в школі. Де я можу дізнатися більше: Гамбурзький центр освіти дорослих (vhs) www.vhs-hamburg.de
Матері та батька з базовими знаннями німецької мови	Від мови — до участі	У деяких школах курси німецької мови проводяться у навчальний час вашої дитини. Мовний курс охоплює теми з повсякденного шкільного життя вашої дитини та готує їх до батьківських зборів чи, наприклад, до батьківського вечора. Де я можу дізнатися більше: Гамбурзький центр освіти дорослих (vhs) www.vhs-hamburg.de

Wie können Sie sich als Mutter oder Vater weiterbilden?

Angebote für ...	Angebote	Was erwartet mich?
Mütter und Väter mit guten bis sehr guten Kenntnissen der deutschen Sprache	Ausbildung zur Mentorin oder zum Mentor	<p>Das Hamburger Projekt <i>Schulmentoren – Hand in Hand für starke Schulen</i> bietet eine Ausbildung zur Elternmentorin/zum Elternmentor an, um andere Eltern in der Schule über das Hamburger Schulwesen zu informieren und regelmäßig zu Elterntreffen einladen zu können. Mit der Teilnahme an einem Elternkurs erhalten Sie Informationen zu allen Fragen rund um die Themen Schule, Ausbildung, Beruf und Sprachen. Und Sie lernen, wie Sie diese Kenntnisse an andere Eltern weitergeben können.</p> <p>Wo erfahre ich mehr: KWB Koordinierungsstelle Weiterbildung und Beschäftigung e. V. www.schulmentoren.de www.hamburg.de/schulmentoren</p>
Mütter und Väter, die gewählte Elternvertreter sind oder es werden wollen	Fortbildung für Elternvertretungen	<p>Als Elternvertreter können Sie an einem speziellen Fortbildungsangebot teilnehmen. Das Programm der Elternfortbildung unterstützt Eltern bei der Arbeit, im Elternrat und in den schulischen Gremien. Die Fortbildungen werden von dem Elternrat einer Schule angemeldet und finden kostenlos in der jeweiligen Schule statt.</p> <p>Wo erfahre ich mehr: Landesinstitut für Lehrerbildung und Schulentwicklung (LI) www.li.hamburg.de/elternfortbildung</p>

Як ви можете продовжити свою освіту в якості матері чи батька?

Пропозиції для ...	Пропозиції	Чого мені очікувати?
Матері та батька з хорошим або дуже хорошим знанням німецької мови	Навчання наставництву	<p>Гамбурзький проект «Шкільні наставники — пліч-о-пліч для сильних шкіл» (<i>Hand in Hand für starke Schulen</i>) пропонує навчання для того, щоб стати батьківським наставником, щоб інформувати інших батьків у школі про шкільну систему Гамбурга і мати можливість регулярно запрошувати їх на батьківські збори. Беручи участь у курсі для батьків, ви отримаєте інформацію з усіх питань, пов'язаних зі школою, освітою, кар'єрою та мовами. і ви дізнаєтеся, як передати ці знання іншим батькам.</p> <p>Де я можу дізнатися більше: KWB Координаційне бюро з безперервної освіти та працевлаштування e. V. www.schulmentoren.de www.hamburg.de/schulmentoren</p>
Матері та батьки, які є або хочуть бути обраними представниками батьків	Тренінг для представників батьків	<p>Як представник батьків, ви можете взяти участь у спеціальній програмі навчання. Програма батьківського навчання підтримує батьків у роботі, у батьківській раді та в шкільних комітетах. Навчальні курси реєструються батьківською радою школи та проводяться безкоштовно у відповідній школі.</p> <p>Де я можу дізнатися більше: Державний інститут удосконалення вчителів і розвитку школи (LI) www.li.hamburg.de/elternfortbildung</p>

Wie können Sie in der Schule Ihres Kindes mitmachen?

In jeder Schule gibt es für Sie als Mutter und Vater verschiedene Möglichkeiten mitzuwirken und die Lehrkraft Ihres Kindes zu unterstützen.

Was regelt das Schulgesetz?

Nach dem Schulgesetz muss jede Schule die Eltern in die schulische Arbeit einbeziehen und an Entscheidungen teilhaben lassen. Dafür wählen die Eltern ihre Vertretungen.

Jede Klasse wählt Klassenelternvertreterinnen und Klassenelternvertreter. Was machen die Klassenelternvertretungen?

- Sie vertreten die Interessen aller Eltern der Klasse.
- Sie informieren die anderen Eltern alleine oder gemeinsam mit der Klassenlehrkraft über aktuelle Themen und Entscheidungen der Schule.
- Sie vermitteln bei Konflikten oder Problemen zwischen Eltern und Lehrkräften.
- Sie wählen den Elternrat, der in allen grundsätzlichen Angelegenheiten der Schule mit entscheidet.

Weitere Informationen zu „Klassenelternvertretung – Elternarbeit für Einsteiger“ in den Sprachen Arabisch, Deutsch, Englisch, Farsi, Französisch und Türkisch finden Sie unter:

www.hamburg.de/bsb/elterninfo

Як ви можете взяти участь у житті школи вашої дитини?

У кожній школі є різні способи, за допомогою яких ви, як мати та батько, можете взяти участь та підтримати вчителя вашої дитини.

Що регулює шкільний закон?

Відповідно до шкільного законодавства, кожна школа повинна залучати батьків до роботи в школі і дозволяти їм брати участь у прийнятті рішень. Для цього батьки обирають своїх представників.

Кожен клас обирає представників батьків класу. Що роблять представники батьків класу?

- Вони представляють інтереси всіх батьків у класі.
- Вони інформують інших батьків самостійно або разом із класним керівником про поточні теми та рішення школи.
- Вони виступають посередником у конфліктах чи проблемах між батьками та вчителями.
- Вони обирають батьківську раду, яка має право голосу у всіх фундаментальних шкільних питаннях.

Ви можете знайти більше інформації про «Представництво батьків у класі — батьківська робота для початківців» арабською, німецькою, англійською, фарсі, французькою та турецькою мовами за адресою:

www.hamburg.de/bsb/elterninfo

Wie können Sie sich sonst noch in der Schule Ihres Kindes engagieren?

Alle Eltern können sich an verschiedenen schulischen und außerschulischen Aktivitäten beteiligen:

- bei Bedarf Nachhilfeunterricht organisieren oder selbst geben,
- die Klasse zum Schwimmunterricht begleiten,
- in der Bibliothek mitarbeiten oder selbst Geschichten in der Muttersprache vorlesen,
- die Klasse beim Ausflug begleiten,
- etwas Selbstgekohtes zum Schulfest mitbringen,
- Schiedsrichter beim Fußballturnier in der Schule sein,
- am Elterncafé in der Schule teilnehmen,
- Elternmentorin oder Elternmentor werden und andere Eltern über das Schulsystem informieren,
- ein internationales Fest organisieren oder
- Kurse anbieten.

Für weitere Informationen nehmen Sie bitte Kontakt zur KWB e.V. auf:

KBW (Koordinierungsstelle Weiterbildung und Beschäftigung e.V.),
Tel.: +49 (0)40. 334 24 10 oder

info@kwb.de

Як ще ви можете взяти участь у житті школи вашої дитини?

Усі батьки можуть долучитися до різноманітних шкільних та позашкільних заходів:

- організувати репетиторство за потреби або надайте його самостійно;
- супроводжувати клас на уроки плавання;
- працювати в бібліотеці або самостійно зачитувати оповідання рідною мовою;
- супроводжувати клас на екскурсії;
- приносити на шкільне свято щось, що ви змайстрували;
- бути арбітром на футбольному турнірі в школі;
- брати участь у батьківському кафе в школі;
- стати наставником батьків та інформувати інших батьків про шкільну систему;
- організувати міжнародний фестиваль або
- запропонувати курси.

За додатковою інформацією звертайтеся до KWB e.V.:

KBW Координаційне бюро з безперервної освіти та працевлаштування e. V.
Тел.: +49 (0)40. 334 24 10 або

info@kwb.de

Häufig gestellte Fragen

Es kann immer wieder Situationen geben, in denen Sie als Mutter oder Vater nicht wissen, wie Sie sich verhalten sollen. Hier finden Sie Antworten auf einige Ihrer Fragen:

Kann mein Kind während der Schulzeit aus wichtigen religiösen Gründen der Schule fernbleiben?

Schülerinnen und Schüler können an hohen religiösen Feiertagen ihrer Religion für einen Tag freigestellt werden. Sprechen Sie unbedingt rechtzeitig mit der Klassenlehrerin oder dem Klassenlehrer Ihres Kindes.

Muss mein Kind an einer Klassenreise/Schulfahrt teilnehmen?

Eine Klassenreise/Schulfahrt ist keine Freizeit, sondern Unterricht, der außerhalb der Schule verpflichtend stattfindet. Die Klassenreise/Schulfahrt fördert die Gemeinschaft in der Klasse und sichert ein soziales Lernen. Die Klassenlehrerin oder der Klassenlehrer ist für die Vorbereitung und Durchführung zuständig. Auf einem Elternabend werden Sie über den Ablauf und die anfallenden Kosten rechtzeitig informiert und haben die Gelegenheit, Fragen zu stellen. Wenn Sie trotzdem Bedenken haben, sprechen Sie mit der Klassenlehrerin oder dem Klassenlehrer.

Kann mein Kind von Sexualerziehung befreit werden, wenn diese den kulturellen und religiösen Wertvorstellungen meiner Familie widerspricht?

Sexualerziehung wird fächerübergreifend unterrichtet. In Hamburg ist Sexualerziehung ein Bildungs- und Erziehungsziel der Schule. Daher ist es grundsätzlich nicht möglich, Kinder oder Jugendliche vom Unterricht zu befreien. Eltern haben das Recht, über den Unterricht und die dazu gehörigen Materialien zum Beispiel auf einem Elternabend informiert zu werden. Für weitere Fragen wenden Sie sich an die Klassenlehrerin oder den Klassenlehrer Ihres Kindes.

Питання та відповіді

Завжди можуть виникнути ситуації, в яких ви, як мама чи тато, не знаєте, як поводитися. Ось відповіді на деякі з ваших запитань:

Чи може моя дитина не відвідувати школу під час шкільних годин з важливих релігійних причин?

Учням може бути надано вихідний у великі релігійні свята їхнього віросповідання. Обов'язково вчасно поговоріть з класним керівником вашої дитини на цю тему.

Чи повинна моя дитина брати участь у класній/ шкільній екскурсії?

Класна поїздка/ шкільна екскурсія — це не дозвілля, а уроки, які відбуваються поза школою. Класна поїздка/ шкільна екскурсія сприяє розвитку спільноти в класі та забезпечує соціальне навчання. Відповідальність за підготовку та виконання поїздок та екскурсій несе класний керівник. На батьківському вечорі вас заздалегідь поінформують про майбутню поїздку/ екскурсію та пов'язані з нею витрати, і у вас буде можливість поставити запитання. Якщо у вас все ще є занепокоєння, зверніться до класного керівника.

Чи можна звільнити мою дитину від статевого виховання, якщо це суперечить культурним і релігійним цінностям моєї родини?

Статеве виховання викладається за усіма предметами. У Гамбурзі статеве виховання є освітньою метою в школі. Тому звільняти дітей або молодь від занять взагалі неможливо.

Батьки мають право бути поінформованими про уроки та відповідні матеріали, наприклад, на батьківському вечорі. Якщо у вас виникли додаткові запитання, звертайтеся до класного керівника вашої дитини.

Müssen Mädchen und Jungen gemeinsam am Sport- und Schwimmunterricht teilnehmen?

Auch der gemeinsame Sport und das Schwimmen gehören zum Unterricht. Eine Befreiung vom Sport- und Schwimmunterricht ist deswegen grundsätzlich nicht möglich. Fragen dazu können Sie über die Hotline zum Schulschwimmen unter der Hamburger Telefonnummer 040.188 89 55 stellen. Sie können selbstverständlich auch die Lehrerin oder den Lehrer Ihres Kindes ansprechen.

Weitere Information zu den Themen Klassenreisen/Schulfahrten, Sportunterricht, Bekleidungs Vorschriften, religiöse Feiertage, Gebetsräume erhalten Sie in dem mehrsprachigen Elternratgeber „Vielfalt in der Schule“:

www.li.hamburg.de/bie

Können wir mit unserem Kind während der Schulzeit verreisen?

In Hamburg ist eine Reise mit Ihrem Kind außerhalb der Schulferien grundsätzlich nicht erlaubt. Sie müssen dafür sorgen, dass Ihr Kind während der Schulzeit zur Schule geht. Ein Fernbleiben Ihres Kindes vom Unterricht muss von der Schule genehmigt werden, sonst wird es als unentschuldigtes Fehlen gewertet. Dies kann sich negativ auf das Zeugnis – und später die Ausbildungsplatzsuche – auswirken.

Чи повинні дівчата та хлопці разом брати участь у заняттях спортом та плаванням?

Групові види спорту та плавання також є частиною занять. Тому звільнення від занять спортом і плавання, як правило, неможливе. Ви можете поставити запитання з цього приводу на гарячій лінії шкільного плавання за номером телефону Гамбурга 040.188 89 55 Звичайно, ви також можете поговорити з вчителем вашої дитини.

Додаткову інформацію щодо тематики класних/ шкільних екскурсій, фізкультури, правил одягу, релігійних свят, молитовних кімнат можна знайти в багатомовному посібнику для батьків «Різноманітність у школі»:

www.li.hamburg.de/bie

Чи можна подорожувати з дитиною під час навчання?

Подорожувати з дитиною поза межами шкільних канікул у Гамбурзі, як правило, заборонено. Ви повинні переконатися, що ваша дитина відвідує школу в шкільні години. Відсутність вашої дитини на заняттях має бути затверджена школою, інакше це вважатиметься відсутністю без виправдання. Це може негативно вплинути на атестат — а згодом і на пошук місця навчання.

Важливі контакти:

Шкільний інформаційний центр (SIZ)

Hamburger Str. 125a

22083 Hamburg (Гамбург)

Тел.: +49 (0)40. 428 99 22 11

schulinformationszentrum@bsb.hamburg.de

www.hamburg.de/bsb/siz

Інформаційний центр Гамбурзького інституту професійної освіти (IZ-HIBB)

Hamburger Str. 125a

22083 Hamburg (Гамбург)

Тел.: + 49 (0)40. 428 63 42 36

informationszentrum@hibb.hamburg.de

www.hibb.hamburg.de

Державний інститут удосконалення вчителів і розвитку школи (LI)

Felix-Dahn-Str. 3

20357 Hamburg (Гамбург)

Тел.: + 49 (0)40. 428 84 26 74

li@li.hamburg.de

www.li.hamburg.de

KWB e.V. / Координаційне бюро з питань додаткової освіти та зайнятості e.V.

Karstadttring 10

22297 Hamburg (Гамбург)

Тел.: + 49 (0)40. 334 24 10

www.kwb.de

Інтернет-адреси:

www.hamburg.de/weiterfuehrende-schulen

www.hamburg.de/grundschulen

www.schulrechthamburg.de

www.hamburg.de/bildungsplaene

www.bildungsserver.hamburg.de

www.hamburg.de/jiz

www.hamburg.de/rebbz

www.hamburg.de/bsb/broschueren

www.hamburg.de/bsb/ratgeber
2022